

LBRIS

We know
books

**șapte virtuți deșarte
și o păcătoasă moarte**

ALEXANDRU LAMBA

Prefață de Liviu G. Stan

LITERA
București

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Șapte virtuți deșarte și o păcătoasă moarte

Alexandru Lamba

Copyright © 2022 Grup Media Litera

pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii

Redactor: Andra Rotaru

Corector: Ionel Palade

Copertă: Flori Zahiu-Popescu

Tehnoredactare și prepress: Laura Velcea

Biblioteca de proză contemporană

este coordonată de **Doina Ruști**.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LAMBĂ, ALEXANDRU

Șapte virtuți deșarte și o păcătoasă moarte / Alexandru Lamba ;

pref. de Liviu G. Stan - București : Litera, 2022

ISBN 978-606-33-8982-5

I. Stan, Liviu G. (pref.)

821.135.1

ROMANUL-ȚIPĂT

Bine-cunoscut consumatorilor de science-fiction, Alexandru Lamba ne apare de data asta într-o altă postură, mutându-și flerul ficțional pe nisipurile mișcătoare ale thrillerului psihologic.

Un discret ecou camusian străbate subteranele romanului *Șapte virtuți deșarte și o păcătoasă moarte*, purtându-ne prin labirintul escatologic al unui personaj din *middle class*-ul românesc: Horia, fost luptător de kickboxing în studenție, angajat al unei corporații, viitor tată, viitoare relicvă umană.

Într-o zi, ideea morții i se strecoară în minte și, posedată contemplativ de această fascinație, întreaga sa realitate interioară începe să-și seteze ceasul după noua obsesie, infiltrându-i-se în relațiile cu ceilalți. Moartea misterioasă a pisicii Biancăi, „fata de la HR“, devine subliminalul colaps ființial ce declanșează o reacție în lanț, aruncându-l pe Horia într-o spirală a violenței.

Sechelele copilariei renasc și capătă consistența înșelătoare a unei narcoze.

Alexandru Lamba asamblează mecanismele unei psihologii complexe, care se acumulează piesă cu piesă într-un puzzle cumplit. Dotat cu o capacitate animalică de adaptare, Horia acceptă dramele pe care le provoacă (sau în care este atras) cu seninătatea virtualității, adoptând de multe ori o distanțare procedurală de criminolog acolo unde alții ar fi cuprinși de cea mai neagră disperare. Violența acționează în cazul său ca un bruiaj escapist în fluxul vieții, însă fără derapaje psihotice, ci marcată de-o permanentă stupoare. Fiecare situație conflictuală îl exportă într-un sine-surogat, mereu altul, într-un ciclu amăgitor, de-a dreptul luciferic, de noi începuturi. Este aproape întotdeauna omul nepotrivit la locul nepotrivit. Aici îl găsim provocând involuntar un dezastru în viața lui Janko, un sârb bântuit de ororile și vendetele fostei Iugoslavii, care stă ascuns în România, dincoace îl găsim într-o operațiune amoroasă de salvare a unei prostituate. Și nu este nimic forțat pe lanțul cauzalității, viața e chiar așa! Cât privește momentele de descătușare, acestea sunt veritabile demonstrații de autoscopie, iar Alexandru Lamba dă dovadă de-o rigurozitate nord-americană, à la Paul Auster, în amorsarea lor scenică, oferindu-ne sesiuni spectaculoase de *method writing*. Treptat, pe măsură ce lucrurile o iau razna (Horia săvârșește o crimă și totul în

jurul lui se destramă), acțiunea balansează spre un soi de anti-bildungsroman.

Ce soluție stilistică și ce tehnică literară a găsit Alexandru Lamba pentru toate acestea? O narațiune la persoana I montată în regim neorealist, la care se cuplează un suspans neonoir fără cusur, elaborat prin tehnica *show, don't tell*. Ingenios structurat, romanul este împărțit în nouă capitole, dintre care șapte corespund câte unui păcat, fiecare cu propria gradație a răului: invidia, lenea, furia, mândria, iubirea de arginți, lăcomia pântecelui și desfrâul. Totodată, fiecare capitol poate fi privit și ca o „vamă a văzduhului“ în variantă pământească („vămile văzduhului“ din textele patristice). Această departajare strategică a capitolelor are darul de-a menține în flux tensionat imprevizibilul întâmplărilor și înregistrează ca un seismograf mutațiile interioare ale personajului principal, echilibrând excelent în tramă *războiul nevăzut* din mintea acestuia și rețeaua exterioară a consecințelor. Nu veți întâlni niciun exces analitic în acest dispozitiv de introspecție, nicio lălăială de *egoproză*, nicio figură de stil nelalocul ei în curgerea concisă și liniară a frazelor. Fiecare fragment este atent șlefuit și atent dozat, astfel încât suspansul să nu treneze mai mult decât e necesar. Veți observa, de asemenea, în epicul lui Alexandru Lamba și-o impresionantă naturalitate cinematografică; bunăoară, în scenele de sparring,

când Horia îl snopește în bătaie pe Calin, colegul de muncă.

Tandru și glacial, intens și întunecat, matur și provocator, *Șapte virtuți deșarte și o păcătoasă moarte* este romanul-țipăt al unei căderi în gol.

Liviu G. STAN

*Dacă-ți dorești moartea în fiecare zi,
mai mult decât în cea anterioară,
ea nu are cum să vină
decât în momentul cel mai potrivit.*

1. BULLSEYE

*„Nu-l lăsa pe aproapele tău
să vadă că ai mai mult decât el,
că ești mai apreciat decât el,
că știi mai multe decât el!
Ci fă tot ce stă-n puterea ta
să nu-i stârnești invidia!”*

(din predica părintelui Ghenadie)

Zgomotul unor lovituri **sacadata** în geam m-a scos din starea de **absență** în care alunecam citind un mail oarecare. Mi se întâmpla tot mai des să-mi zboare mintea în fața unui text prea lung și care mă interesa prea puțin, astfel că rămâneam uneori minute-n șir cu mâna pe mouse și cu privirea fixă, fără să pot urmări ceva pe ecran.

Cam din vremea aceea începusem să mă gândesc mult la moarte. La a mea, vreau să spun, la experiența morții trăite secundă după

secundă, la cum am să simt lucrurile, la felul în care starea mea de conștiință se va dizolva, pornind de la o deplină luciditate, precum cea de acum. Voi înțelege ce se întâmplă cu mine?

Uneori, mă trezeam că port cu mine însumi un dialog stupid, pe care-l continuam adesea și după ce-mi dădeam seama că ieșisem din realitate, de parcă cel de dincolo m-ar fi pândit să-mi sară-n spate într-un moment de pierdere a concentrării, iar apoi nu mi-ar fi dat drumul până nu-și termina povestea. De data asta începu așa:

Știi ce se va întâmpla cu tine când vei muri? Nu aștept să întreb „Ce?“, ca eu să-ți dezvălui vreun adevăr ascuns. Nu am răspunsul. Habar n-am. Dar mă gândesc c-o să se întâmple cam așa:

Cum trupul îți va fi îmbătrânit și neputincios, probabil că momentul te va găsi în pat. Îți vei fi petrecut deja multe ore din zi și din noapte acolo, întrerupte doar de corvoada mersului la toaletă. Să zicem că te vei număra printre cei norocoși, care-și mai pot controla vezica. Vei fi ajuns să urăști patul acela. Vei fi ajuns să blestemi fiecare clipă petrecută-n el, cu șomoioagele care te înghiontesc în spate și cu perna mereu jilavă sub ceafă. Patul ăla va miroși a acru, chiar dacă n-ai să te și piși în el.

Vei respira slab, cu un hârâit care, dacă n-ai fi surzit, te-ar fi înnebunit și pe tine, la fel ca pe cei

rămăși aproape. Apoi, brusc, nu o vei mai face. Probabil vei horcăi scurt, vei încerca să tușești, dar laringele nu va mai coopera. Îți vei încorda pieptul fleșcăit doar ca să-ți sară din gură câțiva stropi și un șuierat. O să faci ochii mari, o să vrei să strigi...

Tac-țac-țac, țac-țac!

Prin sticla ușii de la intrare mă privea Călin. Avea mâinile ocupate cu două sacoșe mari, de hârtie. Ca să nu lase niciuna din mână, bătea în geam cu legitimația care-i atârna la șold, mișcând din bazin. Lui i se părea interesant. Noi, toți ceilalți, găseam penibil să vedem un om în toată firea legănând din pelvis în dreptul unei uși. Mi-am făcut ochii roată. Dintre colegii încă rămași la birou, stăteam cel mai aproape de intrare. A trebuit să mă ridic și să pornesc spre el. Am făcut-o cu încetinitorul.

Nu aveam nimic cu bietul Călin. Nimeni nu avea, de fapt, ceva cu el. Îl evitam pur și simplu, cu naturalețe, pentru că era enervant. Și pentru că făcea faze nasoale. Nu, nu ca asta cu ciocănitul în geam de parcă ar fi futut ușa, ci faze chiar de căcat. Cred că nici nu-și dădea seama, efectiv nu se putea abține, așa era el, și gata. Cu toate eforturile, nu se putea face plăcut de niciunul dintre colegi. De colege, să nu mai vorbim! Bineînțeles că pe Facebook apărea „single“ și nimeni nu credea – nu că l-ar fi întrebat